

Gamla Spelmannslåtar

från

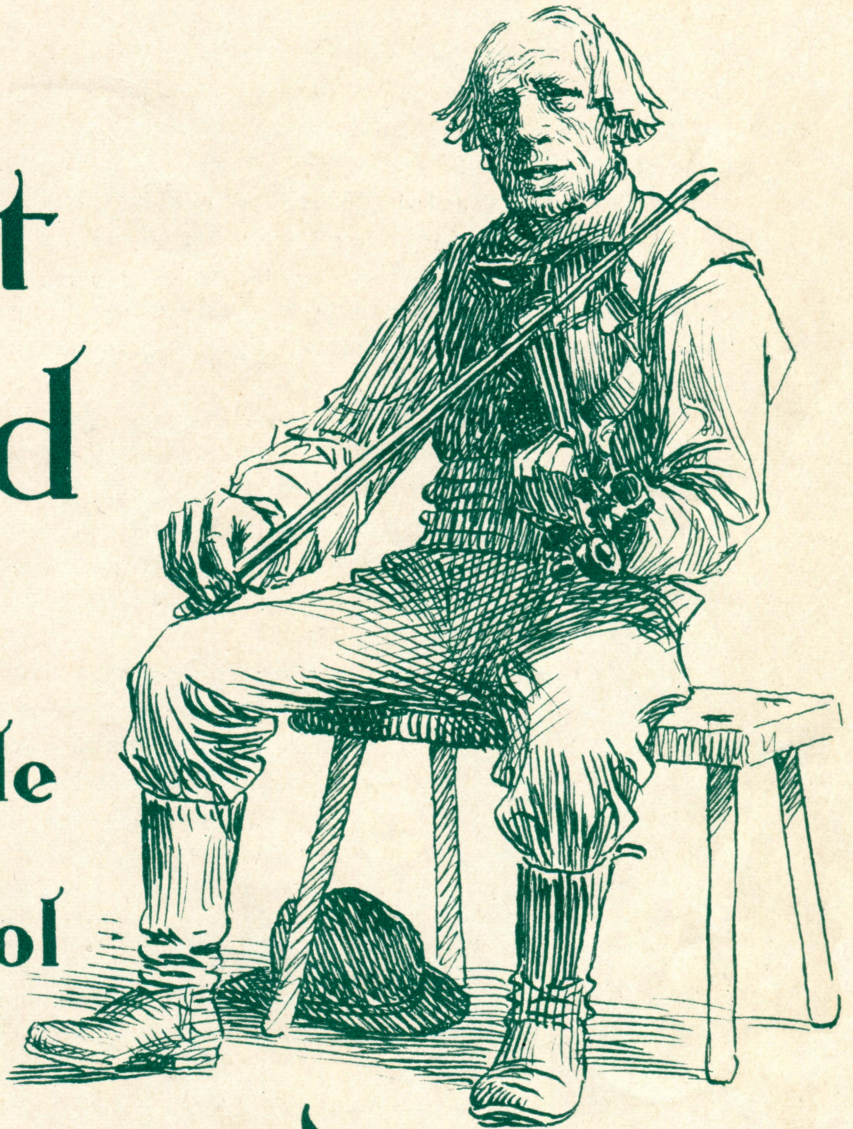
Urshult Småland

efter framstående
spelmän
upptecknade för fiol

av

Bror Strand

kr: 1.50

Abr. Lundquists Musikförlag
Stockholm.

C.G.Röder, Lith. Etabl. Leipzig.

Företal.

I denna samling förekommande låtar har jag upptecknat efter min far, F. A. Strand, född år 1860 i Urshult, vilken i sin tur lärt dem av äldre spelmän. Bland dessa märkas bröderna Magnus och Håkan Pettersson i Fålaboda, födda på 1840-talet, August Strömberg i Jät, bröderna Kalle, Johan och Magnus Andersson på Förarm, samt två äldre spelmän från början av 1800-talet, nämligen min faders morfar, allmänt kallad Spel-Nissen i Urshult, och Johan på Tuvan.

När detta skrives, leva endast två av dessa spelmän, nämligen F. A. Strand och August Strömberg. De övriga hava för länge sedan gått ur tiden, och med dem hava säkerligen även många låtar försvunnit.

Spelmännen här i Urshult lagade alltid så, att de kunde träffas minst två gånger om året, vid jul och midsommar, för att lära nya låtar och för att tävla om, vem som var värst att spela.

Håkan i Fålaboda lär hava spelat mycket känsligt och vackert. Han begagnade både doppelgrepp och flageolettoner. Sålunda berättade min far, att det var en fröjd att höra Håkan och hans bror Magnus spela i den stora salen på Fålaboda. En ström av toner välvde fram ur deras fioler och gav eko i salens väggar.

Om Spel-Nissen berättas följande historia. En gång, när grödan slagit fel, måste han knappa in på fodret under vintern, så att det skulle räcka fram till våren, då kreaturen kunde släppas ut på bete. För att ej tiden skulle bli för lång för de hungriga djuren brukade han då taga sin fiol och gå in i ladugården och spela för dem. Det tyckte de bra om, sade han. Men en gång, när han hade spelat både länge och väl, var det en kalv, som var mindre musikalisk än de andra kreaturen. Han bara råmade och ville ha mat, men då tog Spel-Nissen och lyfte upp kalven på höslindet och sade till honom: "Titta själv, så får du se att jag inte ljuger!"

I detta sammanhang torde följande berättelse intressera. För länge sedan, någon gång på 1700-talet, fanns här i Urshult en spelman, som spelade en lek, kallad Älvaleken.

Min far berättade, att när han var barn, hörde han Johan på Tuvan spela densamma vid ett bryte-gille på Päraslätt. Älvaleken har alltid haft egendomliga följder. När gubben spelat en stund, fingo de dansande se att stolarna började röra på sig. De bådo spelmannen att sluta, men han kunde det icke. Plötsligt brusto emellertid alla strängarna, och det blev åter lugnt, varefter gubben lade ifrån sig fiolen och sade till de närvarande, att nu hade de hört och sett Älvaleken.

En annan gång, en Helga Torsdag, hade Urshultsborna varit i Tingsryd, dit de alltid bruka begiva sig den dagen. På hemvägen stannade de vid en gård, som hette Fyrnan, för att taga sig en svängom. Spelmannen hade börjat spela Älvaleken, men när han hållit på en stund och ville sluta, märkte han att det var alldeles omöjligt. Ej heller kunde de dansande stanna, utan hela sällskapet med spelmannen i täten började gå tillbaka mot Tingsryd och ned emot en sjö, som kallas Krocksjön. Helt nära sjön mötte de till all lycka en främling, som kände till Älvaleken och dess farliga följder. Han gick fram till spelmannen och skar med sin kniv av alla strängarna på fiolen. Då först blev förtrollningen bruten, så att sällskapet kunde stanna.

Sedan dess har ingen här i Urshult vågat spela Älvaleken. Johan på Tuvan var den siste, och med honom försvann Älvaleken för alltid.

Urshult i oktober 1925.

BROR STRAND

Nº 1. Vals.

spelad av Håkan Pettersson i Fålaboda.

Musical score for No. 1 Vals, consisting of six staves of music in treble clef, key of D major (two sharps), and 3/4 time. The piece begins with a dynamic marking of *f*. The first staff contains the initial melody. The second staff features a first ending marked '1.' and a second ending marked '2.', with dynamics *f* and *p* respectively. The third staff continues the melody with dynamics *mf* and *p*. The fourth staff includes another first and second ending with dynamics *p* and *f*. The fifth and sixth staves complete the piece.

Nº 2. Polka.

spelad av August Strömberg i Jät.

Musical score for No. 2 Polka, consisting of five staves of music in treble clef, key of D major (two sharps), and 2/4 time. The piece begins with a dynamic marking of *f*. The first two staves contain the initial melody. The third and fourth staves feature a complex rhythmic pattern with dynamics *p*. The fifth staff concludes the piece with a dynamic marking of *ff*.

Nº 3. Vals.

sjungen av K. W. Widell i Karatorp.
Widell var stenarbetare, och ibland brukade
han vissla melodien i takt med hammarslagen.

Musical score for 'Nº 3. Vals.' in 3/4 time, key of D major. The score consists of six staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two sharps (D major), and a 3/4 time signature. The first measure is marked with a forte *f* dynamic. The second staff features a first ending (1.) and a second ending (2.), with the first ending marked *f* and the second ending marked *p*. The third staff continues the melody with a forte *f* dynamic. The fourth staff shows a change in dynamics to *ff* (fortissimo). The fifth and sixth staves complete the piece with various dynamic markings and articulations.

Nº 4. Vals.

sjungen av K. W. Widell i Karatorp.

Musical score for 'Nº 4. Vals.' in 3/4 time, key of D major. The score consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two sharps (D major), and a 3/4 time signature. The first measure is marked with a forte *f* dynamic. The second staff features a first ending (1.) and a second ending (2.), with the first ending marked *p* (piano). The third and fourth staves continue the melody with various articulations and dynamics.

Nº 5. Vals.

spelad av bröderna Andersson på Förarm.

Musical score for No. 5 Vals, featuring four staves of music in 3/4 time with a key signature of two sharps. The score includes dynamics like *p* and *f*, and first/second endings.

Nº 6. Vals.

spelad av Johan på Tuvan.

Musical score for No. 6 Vals, featuring five staves of music in 3/4 time with a key signature of two sharps. The score includes dynamics like *f*, *p*, and *cresc.*

Nº 7. Vaggvisa.

sjungen av Lisa Holm i Buskahult.

Musical score for No. 7 Vaggvisa, featuring two staves of music in 2/4 time with a key signature of one flat. The tempo is marked *Långsamt* and dynamics include *p*.

Nº 8. Gånglåt.

spelad av F. A. Strand i Urshult.
Då melodien sjöngs, utfördes den å fiolen som
ackompanjemang medelst knäppning å strängarna.

Musical score for No. 8, Gånglåt. The score is written in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of four staves of music. The first staff begins with a piano (*p*) dynamic. The second and third staves contain melodic lines with various dynamics. The fourth staff continues the melodic line and ends with a double bar line.

Nº 9. Vals.

spelad av Håkan i Fålaboda

Musical score for No. 9, Vals. The score is written in G major (one sharp) and 3/4 time. It consists of six staves of music. The first staff begins with a piano (*p*) dynamic. The second staff includes first and second endings. The third staff ends with a double bar line. The fourth and fifth staves contain accompaniment with piano (*p*) and forte (*f*) dynamics. The sixth staff continues the accompaniment and ends with a double bar line.

Nº 10. Polka.

spelad av August Strömberg i Jät.

Musical score for No. 10 Polka, featuring a treble clef, key signature of two sharps (F# and C#), and a 2/4 time signature. The piece begins with a forte (*f*) dynamic. The first line contains the initial melody. The second line includes a repeat sign with first and second endings, marked with *Fine.* and *p* (piano). The third line concludes with a double bar line and the instruction *D. C. al Fine.*

Nº 11. Polka.

spelad av August Strömberg i Jät.

Musical score for No. 11 Polka, featuring a treble clef, key signature of two sharps (F# and C#), and a 2/4 time signature. The piece starts with a forte (*f*) dynamic. The first two lines consist of a continuous eighth-note melody. The third line features a piano (*p*) dynamic and includes a repeat sign with first and second endings, marked with *Fine.* and *D. C. al Fine.*

Nº 12. Barndomsminnet Vals.

spelad av F. A. Strand i Urshult.

Musical score for No. 12 Barndomsminnet Vals, featuring a treble clef, key signature of two sharps (F# and C#), and a 3/4 time signature. The piece begins with a piano (*p*) dynamic. The first line shows the initial melody. The second line includes first and second endings. The third line is marked *Sva ad lib.* (Ad libitum) and *mf* (mezzo-forte). The fourth line starts with a forte (*f*) dynamic. The fifth line concludes with a double bar line.

Nº 13. Vaggvisa.

Långsamt.

sjungen av Lisa Holm i Buskahult.

pp

p cresc.

mf

p rit. pp

Nº 14. Polka.

av Spel-Nissen i Urshult.

p f

p

p

Nº 15. Vaggvisa.

Långsamt.

sjungen av Lisa Holm i Buskahult.

p

p rit. pp

Nº 16. Vals.

spelað av Magnus i Fålaboda.

Musical score for 'Vals' (No. 16) in 3/4 time, key of D major. The score consists of eight staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, often beamed together. Dynamics include *f* (forte) and *p* (piano). The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Nº 17. Hambopolska.

sjungen av Johan Holm i Buskahult.

Musical score for 'Hambopolska' (No. 17) in 3/4 time, key of D major. The score consists of three staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The music is characterized by a steady eighth-note accompaniment with a melodic line of eighth notes. Dynamics include *f* (forte). The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

N° 18. Marsch.

spelad av F. A. Strand i Urshult,
som lärt den av en tunnbindare Isaksson, vilken
säges hava haft en särdeles kraftig basröst.

N° 19. Psalm.

Gammal melodi från Urshult till psalmen N° 450.

Långsamt, enkelt.

N° 20. Gammal vals.

Spelas i 1^a och 3^e läget.

av Bror Strand i Urshult.

Stämning.

N° 21. Vals.Spelas i 1^a och 3^e läget.

av Bror Strand i Urshult.

Musical score for N° 21. Vals. in 3/4 time, key of D major. The score consists of seven staves of music. It begins with a piano (*p*) dynamic and features various melodic lines with slurs and ties. The piece includes first and second endings, with the second ending marked fortissimo (*ff*). Dynamics range from piano (*p*) to fortissimo (*ff*).

N° 22. Hambopolska.

spelad av bröderna Andersson på Förarm.

Musical score for N° 22. Hambopolska. in 3/4 time, key of D major. The score consists of four staves of music. It begins with a forte (*f*) dynamic and features complex rhythmic patterns, including many triplets. Dynamics range from forte (*f*) to mezzo-forte (*mf*).

Nº 23. Vals.

sjungen av K. W. Widell i Karatorp.

mf

1. 2.

ff

Nº 24. Polka.

spelad av Bror Strand i Urshult.

f

p

ff

Nº 25. Gånglåt.

sjungen av Ola på Borgön.

mf

p

f

Nº 26. Vals.

spelad av Johan på Tuvan.

Stämning.

f

1. 2.

p

tr

1. 2.

p

f

Nº 27. Stenbockens vals.

spelad av Johan på Tuvan.

Stämning.

pizz. *p* *arco* *f*

pizz. *p* *arco* *f* *p*

p *cresc.*

f

Nº 28. Vals.

spelad av Magnus i Fålaboda.

mf

ff *pp*

ff *p*

f

1. 2.

Musik för Violin

ABR. LUNDQUISTS MUSIKFÖRLAG, STOCKHOLM

För Violin och Piano

Salon-Musik

Alfvén, Hugo.

- Sonat. Op. 1
- Två Romanser satta för Violin, eller Violoncell och Piano.
No. 1. Du är stilla ro
No. 2. Skogen sover
(Waldesstille.)

Aulin, Tor.

- Cavatina
- Mazurek
- Minnesblad
- Wiegenlied
- Fyra Akvareller
(Idyll—Humoresk—Vagg-sång—Polska.)

Berger, W. Pson.

- Sonat No. 1. E-moll
- Sonat No. 2. G-dur
- Suite. Op. 15
(Tillegnan—Serenata—Slummersång—Fackeldans.)

- Tre melodier ur Frösöblomster arrangerade för Piano och Violin
(Till rosorna—Lawn-Tennis—Sommarsång.)

- Serenad ur Fyra danspoem arrangerad för Piano och Violin

- Irmelin Rose ur Tre sånger arrangerad för Piano och Violin

- Danslek ur „Ran“ arrangerad för Piano och Violin

Braga, G. La Serenata

Eysden, J. van.

- Potpourri över Svenska folkvisor och dansar

Fusella, G. Berceuse

Godard, B.

- Berceuse ur op. „Jocelyn“
- Morgonstämning
(Au Matin.)

Gounod, C. Ave Maria

Händel, G. F. Largo

Järnefelt, A. Berceuse

Lejdström, Inga lill

Leoncavallo, R. Mattinata

Lönegren, K. Berceuse

Mascagni. Intermezzo ur „Cavalleria Rusticana“

Neruda, Fr. Berceuse slave

Raff, J. Cavatina

Salon-Album. Häft 1, 2, 3

Schubert, Fr. Serenad

Schumann, R. Träumerei
—
Slummersång

Simonetti, A. Madrigal

Sitt, Hans. Album. Häft 1, 2

Sjögren, Emil.

- Zwei lyrische Stücke.
I. Andante quasi Allegretto
C-dur
- II. Andante sostenuto B-dur

Sånger arrangerade av Tor Aulin.

Häft I. O säg du enda kära—
I seraljens lustgård—Det
komma skall en sorgens tid

Häft II. Väna jungfru alltför
länge—Sänk till mig ditt
mörka öga—Smyg varm
din kind

Häft III. Du schaut mich an
mit stummen Fragen—
Jahrlang möcht' ich so dich
halten—Ich möchte schweben
über Tal und Hügel

Häft IV. Slummersång

Svensden, J. Romance

Thomé, F. Simple Aven

Wagner, R. Romans ur op. „Tannhäuser“

Wieniawski. Kuyaviak (Mazurka)

Dansar och låtar samt Marscher

arrangerade dels för

Violin, Violin och Piano, Flöjt eller Klarinett

Bellmanniana.

Stort potpourri Bellmansmelodier för Piano och Violin

Björneborgarnes Marsch

för Violin

Danielsson, Dan.

Fem populära Valsar för Violin

Dansar och låtar.

Vald samling dansmusik och populära melodier för Violin. Häft 1—7

Engelbrechtsmarschen

för Violin och Piano

Fahlgren, E.

På glittrande våg. Vals för Piano och Violin

Fiollåtar från Gottland

Hedman, G.

Storstugans-Marsch för Violin för Piano och Violin

Hellström, D.

Ny fiskar-Vals för Violin
för Piano och Violin
Koster-Valsen för Violin

Hägg-Aulin.

Fem Gottlandspolskor för Piano och Violin

Kempe, H.

39 Danser från Ångermanland för Violin

Kungl. Södermanlands Regiments marsch för Piano och Violin

Marsch-Album för Violin eller Flöjt. Häft 1, 2

Neckens Dansmusik. Utvald samling Svenska folkdanser upptecknade av Aug. Medin för Violin Häft 1, 2
för Violin och Piano
Häft 1, 2

Nordiska Toner för små Violinister för Violin
för Violin och Piano
Häft 1, 2

Nordlander, E.

Dans-Album för Violin
Lätt Dansmusik. Häft 1, 2

Nyaste Dans-Album för Violin, Flöjt eller Klarinett. Häft 1, 2

Nytt Philocoros-Album för Violin och Piano

Närkes-Fiolen. Samling folkdanser upptecknade av Otto Gustafsson, för Violin För Violin och Piano

Omtyckta Melodier.

Album för Violin eller Flöjt för Violin eller Flöjt och Piano. Häft 1, 2

Populärt Violin-Album.

Vald samling omtyckta sånger, melodier, danser m. m. lätt arrangerade av Emil Sundqvist

Sahlin, Pson-Berger.

20 Jämtspolskor för 2 Violiner

Sundqvist, Emil.
Melodibok för Violin. Vald samling folkvisor, folkdanser, marscher, hymner, Bellmansmelodier, sånger ur Operor, populära sånger m. m. Häft 1—4
Pianostämman till. Häft 1, 2

25 Svenska Folkvisor

för Violin
för Violin och Piano
för 2 Violiner
för 2 Violiner och Piano
för Flöjt och Violin
för Flöjt, Violoncell och Piano

Sven Spelemans låtar

för Violin
för Violin och Piano

Söderman, Aug.

Nordiska folkvisor och folkdanser för Piano och Violin

Tirén, Karl.

Från Vildmark och lekstuga för 2 Violiner. Häft 1, 2

Thunman, O.

Vi gå över dagstänkta berg för Piano och Violin

Wldén, Edvin.

18 Polskor från Dalsland för Violin
för Violin och Piano

Violin=Skolor och Studieverk

Anjou, N. E.

Nyaste Violinskolan för nybegynnare och för självstudium

Aulin, Tor.

Violinskola avsedd för självstudium

Roselli, R. R.

Melodisk Violinskola för det första utvecklingsstadiet

Ševčík, O.

Violinskola för nybörjare. Band I, II

Kayser, H. E.

18 Valda Etuder för Violin progressivt ordnade av Tor Aulin

Lindberg, Johan.

Dagliga Övningar för Violin

Violinistens Vademecum.

20 Stråkövningar över R. Kreutzers för varje violinist oundgängliga
2dra Etude utarbetade av Hermann Schröder

Westerlind, A. E.

De första övningarna för nybegynnare i violinspelning

Abr. Lundquists Musikförlag, Stockholm